

Lípa, sídlo dobrých duchů

Nejstarší strom Rakovnícka, památná lípa velkolistá, roste pod hradištěm Dřevíč u Kozojed (přesněji 750 m jihovýchodně od Kozojed, na západním svahu pod hradištěm, asi 120 metrů nad lesní cestou). Stáří mnohokmenného stromu, který na první pohled připomíná obří chobotnici spěchající do mořských hlubin, se odhaduje na šest set až osm set let. O samotném stromu nedokážeme říci mnoho. Jeho výška je přibližně dvacet metrů a ve výšce ramen má obvod kmene asi šest a půl metru. Další informace by zaujaly spíše odborníky. Podívejme se však na tohoto lesního kmeta jiným pohledem. Víte, jak vznikla lípa? Prastará ukrajinská báje vypráví o ženě, jíž se děti rodily i z rukou, nohou a hlavy. Země jí tuto neobyčejnou schopnost záviděla a když jednou matka šla přes louku, země se roztoupila, zachytila ženi-

ny nohy, tak matku uvěznila a ta se časem proměnila v lípu. Podle antické mytologie se v lípu a dub změnili staroušek Filemon a jeho žena Baucis, aby spolu byli i po své smrti. Lípa byla sídlem dobrých duchů a její ratolesti zaháněly kouzla a čáry. Do lípy prý nikdy neuhodí blesk a lipový květ nesměl chybět v žádné domácnosti, protože byl obranou proti bolestem a smrti. Keltové si přikládali lipové listy na unavené oči, aby je osvěžili a vyjasnili svůj zrak, už italský lékař Mattioli doporučoval ve svém slavném herbáři ze šestnáctého století odvar z lipového květu a lipový „traňk“ k léčení mnoha neduhů. „Vnitřní kůra octem napuštěná a na zlou prášivost přiložená ji uzdravuje, to též činí i listí,“ radil mino jiné. Voda z lipového květu podporuje růst vlasů, čaj z lipového květu je dobrý proti nachlazení, živočišné uhlí připravené z lipového dřeva zase proti střevním katarům a dalším obtížím. Netřeba snad ani dodávat, že měkké a poddajné lipové dřevo je oblíbeným materiálem řezbářů. Lékař Mattioli si lípu cenil i pro její stín, „kterýž velmi chladný dává, pro velikou hustost jeho.“ Kromě mnohokmenné lípy roste na Kozojedsku šest dalších památných stromů, jedna lípa malolistá, dva buky a tři duby.

GPS (WGS 84) -N 50 14.846 E 13 49.441

